

Брюксел, 4.5.2016 г.
COM(2016) 239 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1921/2006 за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В член 10 от Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹ („Регламент за разтоварванията“) се посочва следното изискване:

До 19 януари 2010 г. и на всеки три години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка относно статистическите данни, събрани по силата на настоящия регламент, и по-специално относно техните релевантност и качество. Докладът анализира също и рентабилността на използваната система, използвана за събиране и обработка на статистически данни, и посочва най-добрите практики за намаляване натовареността на държавите членки и повишаване полезността и качеството на статистическите данни.

Това е третият доклад за оценка, представен от Комисията на Европейския парламент и на Съвета. Първият доклад беше публикуван като документ COM(2010) 675 окончателен, а вторият — като COM(2014) 240 final.

2. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

Регламентът за разтоварванията изисква държавите членки и държавите от ЕИП да предоставят статистически данни ежегодно и в срок шест месеца от края на съответната календарна година. От тях се изисква да предоставят данни за общите количества и единичните стойности на рибните продукти, разтоварени на тяхна територия от кораби на ЕС и ЕАСТ. Данните следва да бъдат с разбивка по: i) държавата на флага на риболовните кораби, извършващи разтоварванията (според кодовете, посочени в приложение II към Регламента за разтоварванията); ii) „представянето“ (вида) на продуктите (приложение III към регламента); и iii) предназначението (начина на употреба) на продуктите (приложение IV към регламента).

В настоящия доклад се прави оценка на постигнатия от държавите членки и държавите от ЕАСТ напредък по отношение на разпоредбите на Регламента за разтоварванията, по-специално във връзка с пълнотата и качеството на предоставяните данни.

2.1. Събиране и източници на данни

¹ Регламент (ЕО) № 1921/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за предоставянето на статистически данни за разтоварванията на рибни продукти в държави членки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1382/91 на Съвета (ОВ L 403/1, 30.12.2006 г., стр. 1).

Административните данни изглежда са основният източник на статистически данни за разтоварванията, като почти всички държави събират бордови дневници, документи за продажба и декларации за разтоварване, за претоварване и за приемане. Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета² и Регламент за изпълнение (ЕС) № 404/2011 на Комисията³ изискват капитаните на кораби с дължина над 10 m да водят бордови дневник за своите дейности и да предоставят регистрираната информация във възможно най-кратък срок и в рамките на 24 часа, дори при липса на улов. Бордовите дневници съдържат данни, регистрирани от капитаните по време на дейностите на техните кораби, и трябва да включват приблизителна оценка на живото тегло на улова. Те са особено полезни за разпределянето на улова между риболовните зони и за изчисляване на равнищата на риболовната дейност, а също така дават възможност за кръстосани проверки с други източници на данни. За кораби с дължина под 10 m държавите членки използват формуляри (напр. доклади за улова и бордови дневници), документи за продажба или техники за вземане на извадки, за да наблюдават риболовната дейност.

Документите за продажба се представят на органите, които отговарят за първоначалната продажба на рибата. В тях се включва информация за количеството на всеки от разтоварените видове, формата, под която са представени продуктите, стойността на всеки продукт и корабът, извършващ разтоварването.

Широко разпространеното използване на електронно отчитане улесни и подобри събирането на данни, също както го улесни и подобри фактът, че бяха регламентирани сроковете за представяне. Данните се изпращат на отговорните институции навреме и в повечето случаи включват цялата изисквана информация. В допълнение към бордовите дневници, документите за продажба и декларациите за разтоварване, някои държави членки събират също и друга информация, например чрез системата за наблюдение на корабите (VMS), което дава възможност риболовните зони да бъдат определяни по-точно. В резултат на това се гарантира пълно обхващане на риболовната дейност, осъществявана във всички сегменти на флота и риболовни зони, тъй като почти всички държави могат да разчитат на административни източници на данни за пълно преброяване на дейността.

В случаите, когато наличната административна информация е недостатъчна, се използват изследвания за допълване (Франция и Малта) или за заместване (Гърция и

² Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Съюза за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 847/96, (ЕО) № 2371/2002, (ЕО) № 811/2004, (ЕО) № 768/2005, (ЕО) № 2115/2005, (ЕО) № 2166/2005, (ЕО) № 388/2006, (ЕО) № 509/2007, (ЕО) № 676/2007, (ЕО) № 1098/2007, (ЕО) № 1300/2008, (ЕО) № 1342/2008 и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1627/94 и (ЕО) № 1966/2006 (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1).

³ Регламент за изпълнение (ЕС) № 404/2011 на Комисията от 8 април 2011 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството (ОВ L 112/1, 30.4.2011 г., стр. 1).

Италия) на административните данни. Тези случаи са описани по-подробно в следващия раздел.

2.2. Системи за събиране на данни в държавите членки и в държавите от ЕАСТ

Белгия — за събирането на данни отговаря службата за морски риболов, която е част от отдела за политика в областта на селското стопанство и рибарството. Документите за продажба са основният източник на информация и се подават по електронен път в същия ден от трите основни тържища (Zeebrugge, Ostend и Nieuwpoort). Изключение представляват данните за продажбите от малки кораби, които имат право да продават директно на потребителите в Ostend (вместо на тържището), но които все пак трябва да отчитат теглото и цената пред тържището в Ostend. Бордовите дневници се изпращат до 48 часа и се използват за разпределяне на продадените количества и риболовните дейности по отделните риболовни зони (като основните зони са Северно море и източната част на Ламанша).

България — за данните за разтоварванията отговаря Националната агенция по рибарство и аквакултури. Данните се събират от административни източници: от всяко лице, занимаващо се с търговски риболов, се изисква да представя бордови дневници и декларации за разтоварване (дори когато корабът е с дължина под 10 m); от всяко лице, занимаващо се с първа продажба на риба, се изисква да представя документи за продажба, от които след това се извлича информация за цената. Бордовите дневници и документите за продажба, получени от Националната агенция по рибарство и аквакултури, трябва да бъдат въведени в системата до 15 дни от датата на представянето им. Българските кораби извършват риболов изключително в Черно море.

Кипър — Департаментът по рибарство и морски изследвания (част от Министерството на земеделието, развитието на селските райони и околната среда) отговаря за събирането на данни за улова и разтоварванията. От корабите с дължина до 10 m се изисква освен документи за продажба да представят също разписки за продажба (за рибарите, които продават разтоварените от тях количества директно) и декларации за разтоварване. Бордови дневници на хартиен носител се събират от корабите с дължина между 10 m и 12 m, докато тези с дължина над 12 m са оборудвани със системи за наблюдение на корабите (VMS) и използват съответната система за електронно отчитане (ERS), за да отчитат документите за продажба. Понастоящем различните източници на данни не са свързани и данните се съхраняват в различни бази данни. Съществува явна необходимост от интегрирана система, а следователно и от техническа помощ, която ще бъде необходима за разработването на такава система. Кипърските кораби извършват дейност в централната и източната част на Средиземно море.

Дания — за разтоварванията отговаря датската Агенция за селско стопанство и рибарство, която е в рамките на Министерството на околната среда и храните.

Купувачите от първа ръка трябва да са регистрирани и трябва да подават документи за продажба. Повечето от големите купувачи на риба подават ежедневно документите си за продажба онлайн. От всички датски кораби се изисква да попълват бордови дневници (а корабите с дължина над 12 m трябва да водят електронни бордови дневници). Корабите с дължина под 10 m може да бъдат освободени от воденето на бордови дневници, ако рибарите са подписали „декларация за риболовната зона“. Системата за електронно отчитане (ERS) е въведена изцяло, а от корабите с дължина над 12 m се изисква да използват система за наблюдение на корабите (VMS). Датските кораби действат основно в Северно море. Данните се вземат от административни източници, но, съгласувано с националния статистически институт, се „замразяват“, преди да бъдат обобщени и изпратени на Евростат.

Германия — за данните за разтоварванията отговаря Федералната агенция по земеделие и храни. Данните са от административни източници и се събират чрез бордови дневници. Информация за качеството, представянето и цената на продуктите се получава от декларациите за разтоварване и документите за продажба. Германските кораби извършват риболов основно в западните води, Северно море, Балтийско море, Гренландия и във водите на Норвегия.

Естония — в събирането на данни участват Министерството по въпросите на селските райони, националният статистически институт, Министерството на околната среда и инспекторатът по околна среда. Националният статистически институт и Министерството по въпросите на селските райони отговарят за редактирането и изпращането на данните. Данните са от административни източници, включително бордови дневници, декларации за разтоварване, документи за продажба и документи за претоварване и транспорт. Корабите с дължина под 12 m, или такива под 15 m и извършващи дейност изключително в естонски териториални води, попълват национални бордови дневници на хартиен носител. От корабите с дължина над 12 m се изисква да представят бордови дневници с помощта на системата за електронно отчитане (ERS). От купувачите на риба от първа ръка се изисква да представят по електронен път документи за продажба на Министерството по въпросите на селските райони. Естонските кораби извършват риболов в Балтийско море, северозападната част на Атлантическия океан и във вътрешни води.

Ирландия — органът за защита на морския риболов е единствено отговорен за данните за разтоварванията. Данните за улова се вземат от електронните бордови дневници при корабите с дължина над 10 m и от документите за продажба — при корабите с дължина под 10 m. Флотът на Ирландия действа в североизточната част на Атлантическия океан.

Гърция — административни данни за средните цени и стойности при разтоварванията се събират от Министерството за възстановяване на производството, енергетиката и околната среда. Те се изпращат на националния статистически институт за редактиране и обработка. Данни за улова се събират от националния статистически институт чрез месечно статистическо изследване. Изследването включва пълно преброяване на

отвъдморската риболовна дейност (кораби, извършващи дейност в източната централна част на Атлантическия океан) и извадково изследване на риболовната дейност в открито море и по крайбрежието, осъществявана от корабите, които действат в Средиземно море. Поради изключително високия процент на липсата на отговор от респонденти (50 %) се използва метод на стратифицирана на един етап случайна извадка. Уловът от кораби с двигатели с мощност под 20 конски сили не се включва. Данните се изпращат до Генералната дирекция „Рибарство и морско дело“ (ГД „Рибарство и морско дело“) от Министерството за възстановяване на производството, енергетиката и околната среда, и до Евростат — от националния статистически институт.

Испания — за събирането на данни за разтоварванията отговарят Генералният секретариат по рибарство и поддирекцията за статистически данни (и двете част от Министерството на селското стопанство, храните и околната среда). Генералният секретариат по рибарство изпраща данни до ГД „Рибарство и морско дело“, а поддирекцията за статистически данни изпраща данни до Евростат. Данните се извличат от „Статистика на улова и разтоварванията от морски риболов“. В нея се събира информация от декларациите за разтоварване и претоварване (за корабите с дължина над 10 m), документите за първа продажба, общия допустим улов и квотите, както и от организациите на производители. Изпращаните до ГД „Рибарство и морско дело“ данни са чисто административни, докато предоставяните на Евростат вече са преминали известна статистическа обработка. Испанският флот извършва дейност във всички риболовни зони, обхванати от регламента на ЕС, както и в други региони.

Франция — Дирекцията по морски риболов и аквакултури носи пълната отговорност за събирането на данни. Статистическото бюро по рибарство и аквакултури, което работи под ръководството на Дирекцията по морски риболов и аквакултури, отговаря за редактирането и изпращането на данните до Комисията. Националната агенция FranceAgriMer отговаря за събирането на документите за продажба и за въвеждането на декларациите на хартиен носител. Данните за риболова на тропическа риба тон се предоставят на Дирекцията по морски риболов и аквакултури от Института за научноизследователска и развойна дейност. Административните източници (бордови дневници, декларации за разтоварване и документи за продажба, както и данни от системата за наблюдение на корабите) осигуряват добро обхващане на риболовната дейност в Атлантическия океан. Непълните административни данни за Средиземно море и отвъдморските територии се допълват с данни, събирани от изследвания с извадка, но тези данни все още не се включват в изпращаните до Евростат данни. Франция е докладвала, че среща проблеми с липсващи или грешни първични данни и признава необходимостта от подобряване на качеството на данните. Почти 80 % от улова се извършва в североизточната част на Атлантическия океан. Другите основни риболовни зони са западната част на Индийския океан, централната източна част на Атлантическия океан и Средиземно море.

Хърватия — за данните за разтоварванията отговаря Дирекцията по рибарство в Министерството на селското стопанство. Административни данни се събират от бордови дневници и декларации за разтоварване (за траулери и кораби с мрежи гъргър, както и за кораби с дължина над 10 m), от отчети за улова (за кораби с дължина под 10 m), от системата за наблюдение на корабите (VMS) (за кораби с дължина над 15 m) и от документи за продажба за прясна риба. Хърватските кораби извършват дейност в северната и централната част на Адриатическо море.

Италия — за данните за разтоварванията отговарят Министерството на политиката в областта на земеделието, храните и горското стопанство, Националният научноизследователски съвет и ITAFISHSTAT (национален консорциум за развитие на статистическите данни за рибарството). Националният научноизследователски съвет и ITAFISHSTAT осъществяват изследване с представителна извадка с множество променливи на риболовната дейност в Средиземно море, чиито методологически аспекти са определени съвместно с националния статистически институт. Корабите, които имат разрешение за улов на червен тон, са изключени от извадката и докладват данни на Министерството на политиката в областта на земеделието, храните и горското стопанство с помощта на бордови дневници. Вече не се представят данни за риболова в източната централна част на Атлантическия океан и в западната част на Индийския океан, които преди са се предоставяли от националния статистически институт. При предишния доклад Италия беше предложила да направи промени в метода, използван за събиране на тези данни, за да се преодолее проблемът с много малкия процент на отговори от респонденти. Досега обаче все още не са направени промени.

Латвия — Държавната служба по околната среда, която е част от Министерството за защита на околната среда и регионално развитие, отговаря за събирането на данни от декларациите за разтоварване и от документите за първа продажба и за обобщаването на данните за Балтийско море и залива на Рига. В събирането и обработването на данни за тези зони, както и за риболова в открито море в Атлантическия океан, участва и Институтът по безопасността на храните, здравето на животните и околната среда. Освен това той предоставя данни за обобщаване на Департамента по рибарство (в рамките на Министерството на земеделието). Общата отговорност за качеството на данните е на Централното статистическо бюро, като Държавната служба по околната среда и Институтът по безопасността на храните, здравето на животните и околната среда също осигуряват качеството в рамките на съответните им области на компетентност. Департаментът по рибарство отговаря за окончателната кръстосана проверка на данните и за подаването на данните до Комисията. Данните са от административни източници, включително бордови дневници, документи за продажба и декларации за разтоварване. Всички риболовни кораби с дължина над 12 m използват системата за електронно отчитане (ERS) и са оборудвани със системи за наблюдение на корабите (VMS). На данните за улова по стойност и по видове, събрани от Централното статистическо бюро, се правят кръстосани проверки спрямо административните данни от Департамента по рибарство. Латвийският риболовен флот извършва дейност в

Балтийско море и в североизточната и източната централна част на Атлантическия океан.

Литва — за събирането на данни отговаря Департаментът по рибарство към Министерството на селското стопанство. Основните източници на данни са бордовите дневници, документите за продажба и декларациите за разтоварване. В Литва се използва интегрирана автоматизирана система за обработка и валидиране на данните за разтоварванията. Литовските кораби извършват риболов в североизточната и северозападната част на Атлантическия океан, източната централна част на Атлантическия океан и южната част на Тихия океан.

Малта — за събирането на данни отговаря Департаментът по рибарство и аквакултури, който е част от Министерството за устойчиво развитие, околна среда и изменение на климата. Данните се изпращат на Евростат от националния статистически институт, а на ГД „Рибарство и морско дело“ — от Департамента по рибарство и аквакултури. За корабите с дължина над 10 m се използва подход за преброяване, като данните се събират с помощта на бордови дневници и разписки за продажби. Данни за корабите с дължина под 10 m се събират чрез малко по мащаб изследване с представителна извадка с множество променливи. Малтийските кораби действат в Средиземно море.

Нидерландия — Департаментът по рибарство на Нидерландската агенция за предприятията отговаря за събирането на данни от нидерландския орган по безопасност на храните и потребителските продукти, след което изпраща изискваните данни на ГД „Рибарство и морско дело“. Националният статистически институт отговаря за редактирането и подаването на данните до Евростат. Бордови дневници, документи за продажба и данни за улова се получават от системата за регистрация и информация за рибарството, която се поддържа от органа за безопасност на потребителските продукти. Нидерландските кораби извършват дейност в североизточната и източната централна част на Атлантическия океан и в югоизточната част на Тихия океан.

Полша — за събирането на данни отговаря Департаментът по рибарство към Министерството на земеделието и развитието на селските райони. Данните се получават от бордови дневници на електронен или хартиен носител и от месечни отчети на хартиен носител (в зависимост от големината на кораба), както и от документи за продажба. Използват се както системи за електронно отчитане (ERS), така и системи за наблюдение на корабите (VMS), като първите са за кораби с дължина над 12 m. Полските кораби действат основно в Балтийско море и в източната централна и югоизточната част на Атлантическия океан.

Португалия — Националният статистически институт е делегирал отговорността за изготвянето на официални статистически данни в областта на рибарството на Генералната дирекция за природни ресурси, сигурност и морски услуги. В събирането на данни участват също и петте регионални дирекции по селско стопанство и рибарство в континенталната част и компетентните институции в автономните региони. Данните се вземат основно от бордовите дневници, декларациите за разтоварване и — за прясна

и охладена риба — от националните тържища и документите за продажба. Португалските кораби извършват дейност главно в североизточната, западната и източната централна част на Атлантическия океан, но също и в Тихия океан.

Румъния — за събирането на данни отговаря Националната агенция по рибарство и аквакултури. Националният институт по морски изследвания и развитие също участва в събирането на данни и тяхната кръстосана проверка и има съвместна отговорност за подаването на данни към ГД „Рибарство и морско дело“. Данните са от административни източници (бордови дневници, документи за продажба и декларации за разтоварване). Системата за наблюдение на корабите (VMS) се използва, но система за електронно отчитане (ERS) все още не е въведена. Данните се събират от инспектори на Националната агенция по рибарство и аквакултури и след това се прави кръстосана проверка от Дирекцията за инспекция и морска политика. Риболовните кораби извършват дейност само в частта от Черно море, която е под румънска юрисдикция.

Словения — отговорността за събиране на данни е поделена между Министерството на земеделието, горското стопанство и храните, Научноизследователския институт по рибарство и националният статистически институт. Данните са основно от административни източници. От всички кораби се изисква да попълват бордови дневници и да предоставят декларации за разтоварване. Данни за цените се получават от документи за продажба и въпросници за изследване. Липсващите цени (които са представлявали по-малко от 1 % от общото разтоварено количество през 2014 г.) се определят по приблизителна оценка. Научноизследователският институт по рибарство управлява въвеждането, обработването и контрола на данните, а Министерството на земеделието, горското стопанство и храните и националният статистически институт отговарят за сравнимостта на данните във времето, навременното публикуване на данните и подаването на данни към международни организации. Словенският флот извършва дейност в Адриатическо море.

Финландия — за данните за рибарството отговаря основно Институтът по природни ресурси. Министерството на земеделието и горите води регистри и база данни в реално време за търговския морски риболов и отговаря за наблюдението на видовете, за които се прилагат квоти, и за подаването на данни за тях до ГД „Рибарство и морско дело“. Институтът по природни ресурси предоставя допълнителни данни — в допълнение към предоставяните от Министерството на земеделието и горите — от собствени изследвания и външна информация. Той обобщава тези статистически данни и ги предоставя на Евростат. От корабите с дължина над 10 m се изисква да представят бордови дневници, а корабите с дължина под 10 m попълват месечни формуляри за крайбрежен риболов (като в случаите на неподаване уловът се определя по приблизителна оценка). Продажбите от първа ръка на видове, за които се прилагат квоти, са регламентирани. Информацията за продажбите на видове, за които не се прилагат квоти, се допълва с изследване на най-големите дружества за продажба на едро на риба. Финландските кораби извършват риболов изключително в Балтийско море.

Швеция — за събирането на данни отговаря шведската Агенция за управление на морската среда и водите. Данните са от административни източници, включително бордови дневници, документи за продажба, декларации за разтоварване, а за флота за крайбрежен риболов — от месечни (или дори ежедневни) регистри. Бордовите дневници за риболовните кораби с дължина над 12 m се предават по електронен път посредством системата за електронно отчитане (ERS). Документите за продажба се събират централно по електронен път или на хартиен носител, а рибарите, занимаващи се с крайбрежен риболов, могат да подават регистри за крайбрежен риболов по електронен път чрез сигурен уеб интерфейс.

Обединено кралство — за събирането на данни и за проверката на качеството отговарят органите в отделните страни в рамките на Обединеното кралство. След това Организацията за морско управление, която е органът за Англия и Уелс, обединява информацията от другите органи и носи крайната отговорност за гарантиране на качеството на информацията, преди да подаде данните към Комисията. От корабите с дължина над 10 m се изисква да предоставят електронни декларации за разтоварване, бордови дневници и документи за продажба, а корабите с дължина под 10 m предоставят бордови дневници и декларации за разтоварване на доброволна основа. Всички документи за продажба, независимо от големината на кораба, трябва да бъдат предоставени на органите. Те се допълват от други източници на информация (напр. дневници за дейността, които трябва да се представят от корабите, участващи в риболов на черупчести мекотели). Североизточната част на Атлантическия океан е основната риболовна зона на Обединеното кралство, но малък флот за риболовна дейност в отдалечени райони действа също и в югозападната част на Атлантическия океан и в западната част на Индийския океан.

Исландия — данни се събират от Дирекцията по рибарство и се изпращат ежемесечно до националния статистически институт, който ги обработва и изчиства, преди да ги изпрати на Евростат и ГД „Рибарство и морско дело“. Всички купувачи и преработватели на риба са длъжни по закон да попълват доклади за теглото и преработката. Исландските кораби извършват риболов предимно в североизточната част на Атлантическия океан.

Норвегия — за събирането на данни за рибарството отговаря Дирекцията по рибарство, но информацията първоначално се събира от шест организации за продажба, които се занимават с икономическите сделки между рибарите и купувачите. Данните са от административни източници (бордови дневници за улова, декларации за разтоварване и документи за продажба). От всички риболовни кораби с дължина над 15 m се изисква да представят електронни бордови дневници, както и от корабите с дължина над 12 m, които извършват риболов в зоната Skagerrak. Като държава от ЕИП Норвегия не се отчита с помощта на система за електронно отчитане (ERS) или система за наблюдение на корабите (VMS), но използва тези системи, за да наблюдава качеството на документите за продажба. Норвежките кораби извършват риболовна

дейност в североизточната и северозападната част на Атлантическия океан и в Антарктика.

2.3. Качество на данните

Използваните за събиране на информация за рибарството методи са сравнително добре съгласувани в цяла Европа. През последните години изходните данни бяха подобрени. Широкото използване на електронно отчитане доведе до това данните да се изпращат навреме и да бъдат с по-добро качество. Електронните отчети на данни дават също и възможност за включване на вградени проверки, както и да се проверяват необработените данни. Националните органи извършват предварителни проверки от този вид също и когато данните са предоставени с помощта на бордови дневници на хартиен носител (каквото е случаят най-вече при корабите с дължина под 10 m).

Някои държави използват допълнителни инструменти за проверка на достоверността на отчетената от рибарите информация. Португалските органи извършват инспекции в морето или по време на разтоварванията в пристанища. В същото време в Обединеното кралство има въведени различни системи за наблюдение, като инспекторите правят редовни посещения на пазарите и в обектите на търговците. Няколко държави са определили също, че разтоварената риба трябва бъде претегляна на валидирани везни, за да се гарантира точност.

След като данните се въведат в националните системи, те преминават процедури за проверка (в повечето случаи автоматични), предназначени да се провери вътрешното съответствие. Извършват се различни кръстосани проверки (напр. сравняване на бордовите дневници с декларациите за разтоварване и на бордовите дневници с документите за продажба). В няколко държави сравняването и свързването на документите за продажба и декларациите за разтоварване е автоматизирано. В Латвия например събираните от националния статистически институт тримесечни и годишни данни се използват за кръстосана проверка на получените от административни източници данни за разтоварванията и за улова. В Малта и Румъния кръстосаните проверки се правят от технически експерти. В Обединеното кралство органите извършват щателни ежемесечни кръстосани проверки за видовете, за които се прилагат квоти. Гърция, Хърватия и Словения също докладват, че имат въведени процедури за наблюдение на съгласуваността във времето.

Много голяма част от държавите заявяват, че отчетените средни цени за тон при разтоварванията са изчислени въз основа на изчерпателната информация, получена от административни източници, т.е. цените се основават изключително на документите за продажба (като стойност) и бордовите дневници или декларациите за разтоварване (като количества). Когато липсва информация за цената, средните единични цени се изчисляват приблизително с помощта на релевантни налични данни, напр. средни референтни цени по видове риба, коригирани цени на продадените продукти, данни от

международната търговия, средни цени за риба от същата категория и представяне и запитвания до риболовните дружества.

Някои държави докладват за случаи на закъснения при получаването на данни от дребномащабните им флотове. Също така понякога предоставените данни са били непълни. Споменават се също и случаи на закъснения при получаването на документи за продажба за разтоварванията, извършени в други държави членки или държави извън ЕС. Едва няколко държави изрично заявяват, че данните за видовете, за които не се прилагат квоти, са по-малко надеждни (Франция, Финландия, Нидерландия и Обединеното кралство). В някои държави липсват автоматични процедури за валидиране.

Представените за 2014 г. данни показват, че е постигнат значителен напредък. В процеса на изпращане имаше по-малко грешки, повече държави представиха наборите си от данни навреме и съществуваха добро сътрудничество между доставчиците на данни и Комисията в случаите, когато бяха поискани допълнителни проверки или корекции. Разрешени бяха също и дългогодишните затруднения, засягащи данните на Германия за разтоварванията до референтната 2013 година. Независимо от всичко, времето за даване на отговор все още остава дълго за малкия брой държави, където това е постоянен проблем (Германия, Франция, Румъния и Исландия). Към датата на публикуване на настоящия доклад данните за Гърция не можаха да бъдат приключени поради продължаващото преразглеждане на някои кодове на видовете. България представи данните си за улова и разтоварванията за 2014 г. с три месеца закъснение.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДАННИТЕ (РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ)

Освен че данните за отделните държави се публикуват на национално равнище, докладите на държавите са достъпни и чрез базата данни на Евростат за разпространение на данни, намираща се на адрес <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Въз основа на тези данни Евростат подготвя статии за поредицата *Statistics Explained* („Статистиката в достъпна форма“)⁴ и за *The Agriculture, forestry and fishery statistics statistical book* („Статистически сборник за статистика в областта на земеделието, горското стопанство и рибарството“)⁵. Събраните в съответствие с Регламента за разтоварванията данни са от съществено значение за доброто създаване на политики. Те по-специално са от първостепенно значение за Общата политика в областта на рибарството (ОПОР), която влезе в сила на 1 януари 2014 г. и е предназначена да гарантира устойчиви в екологично, икономическо и социално отношение рибарство и аквакултури. Необходими са данни с много високо качество, за да могат да се приложат новите изисквания, въведени от ОПОР, които

⁴ [Fishery statistics - Statistics Explained](#)

⁵ [Agriculture, forestry and fishery statistics — 2015 edition - Product - Eurostat](#)

определят устойчиви ограничения на улова, критерии за по-селективен улов и задължения за разтоварванията. Данните за разтоварванията на рибни продукти, предоставяни от Евростат, са също и основен източник на информация за Европейската обсерватория на пазара на продукти от риболов и аквакултура (EUMOFA).

4. РЕНТАБИЛНОСТ (РАЗХОДНА ЕФЕКТИВНОСТ)

Шестнадесет държави успяха да дадат оценка на административната тежест, създавана от подготовката и подаването на данните, които се изискват съгласно Регламента за разтоварванията, а девет държави успяха да дадат също и оценка за производствените си разходи в парично изражение. Предоставената информация се отнася за целия набор от данни за улова и разтоварванията, предоставен на Евростат. Тъй като за изготвянето на различните части от данните се използват сходни източници и инструменти, трудно е да бъдат разграничени разходите за един елемент от общото цяло. Тежестта и разходите, свързани с предоставянето на данните, се различават значително в отделните държави: седем държави са докладвали, че са им необходими между 15 и 40 часа, за да подготвят и подадат исканите от Евростат данни, шест държави са направили приблизителна оценка, че отделеното време е между 80 и 150 часа, а три държави са докладвали за повече от 150 часа работа. Направените разходи са оценени на по-малко от 1 500 EUR от четири държави, на сума между 2 000 и 3 000 EUR — от други четири държави, и на повече от 7 000 EUR — от една държава членка.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

В повечето случаи административните източници на данни предоставят пълно преброяване на риболовните дейности. Широкото използване на електронно отчитане и въвеждането на системи за автоматично валидиране повиши гаранцията за качеството на данните и даде възможност на държавите да подобрят навременното им подаване.

Въпреки това, слабостите при събирането на данни, посочени от респондентите в изследванията, и трудностите, които Евростат изпитва в процеса на валидиране на данните, показват, че все още има място за подобрение. Оказва се например, че по-дълги срокове за даване на отговор и по-големи трудности при проверките на данните се наблюдават в държави, които нямат централизирани системи. В тези случаи обратната проверка, за да се реши дали отклоненията трябва да бъдат приети или коригирани, може да бъде сложен и отнемащ време процес.

В няколко случая държави са представили корекции на данните, когато Евростат е установил грешки при кръстосаните си проверки между статистическите данни за улова и за разтоварванията. Това показва, че осъществяването на национално равнище проверки за съответствие са недостатъчни.

Все пак няколко държави в момента предприемат мерки за подобряване на системите си. Германия и Франция работят по нови системи за контрол и валидиране, които предстои да започнат да функционират съответно до средата и до края на 2016 г. В Кипър приключва обществена поръчка за прилагане на автоматично валидиране, с което ще се намалят несъответствията между различните източници на данни. Държавата планира също и изграждане на централизирана система за свързване на всички източници на данни. Естония предприема стъпки за въвеждане на допълнителна автоматизация.

Евростат подготви въпросник, който да се попълни от държавите, преди да започне събирането на данни за 2014 г. След това въз основа на получените отговори беше изготвен набор от практически насоки за отчитане на статистическите данни за разтоварванията. В насоките се дават точни инструкции кои разтоварвания да се включват и кои — не, и как да бъдат отчитани те. Счетено беше, че има нужда от такива насоки, за да се хармонизират националните практики и да се избегнат изкривявания в обобщените данни. Използването на тези насоки следва да доведе до по-добро качество на данните.

6. ПРЕПОРЪКИ

Някои от очертаните в предишния доклад⁶ недостатъци все още не са разрешени в някои държави. Те са свързани по-специално със съмнителното качество на първичните данни и със системите за валидиране, които не са (или не са изцяло) централизирани и автоматизирани. В някои случаи изглежда възникват по-големи трудности, когато за данните отговарят няколко отделни организации. Затова на съответните държави силно се препоръчва да засилят комуникацията и сътрудничеството между различните участващи институции. Свързването на всички източници на данни и въвеждането на автоматизирани проверки за съгласуваност и достоверност също са важни стъпки, за да се подобри надеждността на данните и да се гарантира тяхното предоставяне навреме.

Случаите, които будят по-голямо безпокойство, като например липсващите данни от Италия за риболовната дейност в източната централна част на Атлантическия океан и западната част на Индийския океан, трябва да бъдат разрешавани в много тясно сътрудничество със съответните национални органи.

В същото време трябва да се предприемат допълнителни стъпки за опростяване на процеса на подготовка и подаване на данните. Това би помогнало за намаляване на тежестта за доставчиците на данни. По-специално списъците с кодове следва да се съгласуват, доколкото е възможно, с тези, които трябва да се използват съгласно други регламенти. Такъв е особено случаят с кодовете за видовете (начините на представяне)

⁶ Документ COM(2014) 240 final.

на рибните продукти, които биха могли да се съгласуват по-добре с кодовете, посочени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 404/2011 на Комисията.

Трябва също да се предприемат стъпки за подобряване на коефициентите за преобразуване, които се използват за изчисляване на живото тегло на рибни продукти. Те трябва да бъдат по-точни и да вземат предвид както начина, по който рибата е съхранявана на борда, така и вида на обработка. По-точни коефициенти за преобразуване биха гарантирали по-голяма съгласуваност между държавите по отношение на преобразуването в живо тегло и връзката между улова и разтоварванията. Те ще дадат също така възможност за извършване на по-ефективни кръстосани проверки спрямо статистическите данни за улова, отчетени съгласно регламенти (ЕО) № 216/2009⁷, (ЕО) № 217/2009⁸ и (ЕО) № 218/2009⁹ на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на статистика за номиналния улов от държавите членки.

⁷ Регламент (ЕО) № 216/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно предоставянето на статистика за номиналния улов на държавите членки, които извършват риболов в зони извън северната част на Атлантическия океан (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 1).

⁸ Регламент (ЕО) № 217/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно предоставянето на статистика за улова и риболовната дейност от държавите членки, които извършват риболов в северозападната част на Атлантическия океан (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 42).

⁹ Регламент (ЕО) № 218/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно предоставянето на статистика за номиналния улов на държавите членки, които извършват риболов в североизточната част на Атлантическия океан (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 70).